

39.2.6

19a (משנה ו) → 20a (למחזי דמא)

1. כי פלא ממוך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי ריבת בשעריך וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך בו: דברים ז, ח.
 2. וראה הפה והנה כסתה הצרעת את כל בשרו וטהר את הנגע פלו הפך לבן טהור הוא: ויקרא יג, יג
 3. וראה את הנגע והנה הנגע בקיית הבית שקערורת ירקרקת או אדמדמת ומראהו שפל מן הקיר: ויקרא יד, לו
 4. וכי יהיה בקרחת או בגבחת נגע לבן אדמדמם צרעת פרחת הוא בקרחתו או בגבחתו: ויקרא יג, מב
 5. וישקימו בבקר והשמש זרחה על המים ויראו מואב מנגד את המים אדמים כדם: מל"ב ג, כב
 6. והקריבו לפני ה' וכפר עליה וטהרה ממקור דמיה זאת תורת הילדת לזכר או לנקבה: ויקרא יב, ז
 7. ואיש אשר ישכב את אשה דוה וגלה את ערותה את מקרה הערה והיא גלתה את מקור דמיה ונקרתו שניהם מקרב עמם: ויקרא כ, יח
 8. הן עם קלביא יקום וכארי יתנשא לא ישכב עד יאכל טרף ודם חללים ישקה: במדבר כג, כד
 9. שלחך פרדס רמונים עם פרי מגדים כפרים עם נרדים: שה"ש ד, יג
 10. הנתן מטר על פני ארץ ושלח מים על פני חוצות: איוב ה, י

- I דם טמא five colors that are considered משנה ו
- a (note: assumption of דם טהור, based on v. 1 – בין דם לדם means טמא לדם טהור; discussion re: נגעים [vv. 2-4])
 - b Colors: red, black, like bright crocus, like earthy water, like diluted wine
 - i Red: per v. 5; expand to 4 colors via דמיה+דמיה (vv. 6-7); black is just red that has darkened (supporting ברייתא)
 - c (טהורים – ב"ה) also a color like fenugreek (a leek) water, and like gravy of roasted meat (declare these טהורים)
 - i Challenge: don't ב"ש accept דמיה+דמיה=4?
 - 1 Answer1: indeed, they reject דרשה
 - 2 Answer2: they do – but just as black is “red gone bad”, so too, מי תלתן is a perversion of another color
 - ii Question: how do ב"ה differ from ת"ק (who didn't count תלתן)?
 - 1 Answer: ת"ק would consider מי תלתן to be טפף (→ תולין); whereas ב"ה consider it unquestionably טהור
 - d (q: doesn't he accept דמיה+דמיה? answers: same as for ב"ש above) עקביא בן מהללאל
 - e (לתלות – ב"ה above) declare it to be טהור (q: how do they differ from ת"ק? a: same as for ב"ה above) חכמים
 - i ד"מ: if it isn't as מטמא as כתם, at least it is משום משקה (discussion below as to his meaning)
 - ii ר' יוסי: it counts for neither (note: this is same position as ת"ק; identifying ת"ק as יוסי)
 - 1 ר' יוסי explains what ר"מ was arguing and how רבנן (ר' יוסי) responded
 - (a) Take1: ר"מ took עקביא בן מהללאל's position – not מטמא as כתם, but if she had ראייה, she is טמאה
 - (i) Block: if so, he should have argued מושם רואה
 - (b) Take2: if she isn't as מטמא as נדה if she first saw green; if she first sees red, then sees ירוק-טמאה, just as זב משקה
 - (i) משקה זב דבנן (e.g. spit) balls up before coming up
 - 1. Note: this is a good response; not likely that ר"מ argued thus
 - (c) Take3: if she isn't as מטמא as נדה, at least דם should count as a liquid for זרעים
 - (i) דם חללים דבנן (v. 8)
 - 1. Note: this is a good response; not likely that ר"מ argued this either
 - (d) Take4: he argued that we should infer it to be valid דם via גז"ש (vv. 9-10)
 - (i) דבנן: a person may not identify גז"ש on his own (must have a מסורה)
- II משנה ז definition of 5 colors (remainder of משנה ז, with definitions of colors #2-5, to follow on p. 15)
- a Red: like a wound
 - i שמואל: as blood of a slaughtered ox (not “דם שחיטה”, rather as it first spurts out)
 - ii עולא: like דם צפור חיה (unclear if he means “alive” or “strong”)
 - iii זעירי: like blood of head-lice
 - 1 Challenge: if she killed a louse, that may explain the כתם (and she is טהורה)
 - 2 Answer: this only refers to head-lice
 - iv ד' אבהו: like a finger wound that healed and was reopened – only a young man (‘til 20) who was never married
 - 1 Challenge: she may presume that דם כתם came from her son or husband – but how could this color be her בעל?
 - 2 Answer: if they went to חופה but didn't yet consummate
 - v ד"נ: like דם of blood-letting
 - vi Challenge (to all of these): ר"מ and רבי assumed that red rouge or sap of sycamore were cause of coloration (כתם)
 - 1 Isn't this: a variation of red? (→ אדום could be any of these shades)
 - 2 Rejection: they were seeing it as one of the other colors
 - vii Story: blood-letter showed אממר first vial of blood and he identified it as אדום of our משנה – but identified 2nd as different
 - 1 ד' אשי: couldn't tell difference, excused himself from examining דם